

Frederiksberg den 11.4. 2012

Til Ligebehandlingsnævnet

Vedrørende j.nr. 7100301-12

Klage over manglende kønsmainstreaming i forbindelse med lovarbejdet i relation til forældreansvarsloven – i krafttrådt 2007.

Tak for mail af 26. marts 2012 og høringsbrev i forbindelse med det svar, som Ankestyrelsens Familieretsafdeling har sendt til nævnet den 8. marts 2012 i anledning af vores klage.

I sit svar henviser Familieretsafdelingen til lovforslag nr. L 133 til forældreansvarsloven, og det oplyses i den forbindelse, at der blev foretaget en ligestillingsvurdering, jf. det citerede afsnit i skrivelsen af 8. marts 2012.

Vi er bekendt med det nævnte afsnit i forhold til lovforslaget, men finder imidlertid ikke indholdet viser, at der er gennemført de undersøgelser, som udgør en kønsmainstreaming.

Vi henviser i den forbindelse til de mainstreamingsværktøjer, som fremgår på www.lige.dk

På hjemmesiden står blandt andet følgende:

”Mange lovforslag er relevante at ligestillingsvurdere. Som udgangspunkt er lovgivningen kønsneutral. Det er imidlertid ikke det samme, som at virkningerne af en lovgivning ikke kan få større betydning for det ene køn frem for det andet. Derfor skal man være bevidst om kønsaspektet fra starten, og oplysninger om konsekvenserne af loven bør indgå i beslutningsprocessen. Kun på den måde er det muligt at have et billede af, hvordan et lovforslag vil påvirke borgerne.

I Finansministeriets vejledning af maj 2005 om konsekvensanalyser indgår en vejledning om ligestillingsvurdering af lovforslag. Samtidig fremgår det, at væsentlige konsekvenser skal beskrives i lovbemærkningerne.

For alle lovforslag er det relevant at vurdere hvilke grupper, der vil blive berørt af lovforslaget og på hvilken måde. Lovforslagets konsekvenser for levevilkårene for grupper af mennesker m.h.t. f.eks. økonomi, sundhed, arbejdsmarkedstilknytning, uddannelse osv. kan meget vel være forskellige for kvinder og mænd. Det kræver viden om mænds og kvinders vilkår og situation på det område, som loven handler om.”

På samme hjemmeside står endvidere:

"Foretag en relevanstest.

I princippet kan man ligestillingsvurdere alle forslag. Men foretag en indledende "relevanstest", før du kaster dig over ligestillingsvurderingen.

Første fase i arbejdet er at undersøge, om der overhovedet er relevante kønsaspekter af det nye lovforslag. I denne fase er grundlæggende data og statistik afgørende. Men det er mindst ligeså afgørende at stille sig selv de rigtige spørgsmål:

Hvem er målgruppen for lovforslaget, og kommer lovforslaget til at påvirke hverdagen for en del/dele af befolkningen?

Er der forskel på kvinder og mænds vilkår og tilværelse på dette område, og hvordan gør det sig gældende (er der forskellige rettigheder, normer, deltagelse mv.)?

Hvis svaret på et af spørgsmålene er "ja", så er der brug for en ligestillingsvurdering."

Som det kan ses, må Familiestyrelsen ligesom lovgiverne og resten af Folketinget have misforstået, hvad en kønsmainstreaming går ud på.

Det nærmere indhold i begrebet "kønsmainstreaming" er også beskrevet i bogen "Andersen & Nielsen: "Mainstreaming i juridisk perspektiv", DJØF 2007.

I forbindelse med den gennemførte lovproces ses der ikke at være foretaget en dataindsamling og ej heller analyser, som er sædvanlige ved kønsmainstreaming. Der blev ikke taget højde for om lovforslaget medførte direkte eller indirekte forskelsbehandling.

Den ene sides tekst, som Familiestyrelsen betegner som en ligestillingsvurdering, er en vurdering som drejer sig om, hvorvidt der sker en ligestilling af forældrene i forhold til barnet. Ikke hvorledes lovgivningen påvirker henholdsvis gruppen af kvinder og gruppen af mænd samt ikke, hvorledes børnene berøres i den forbindelse.

I relation til forældreskab og kønnede forhold må det bemærkes, at det ikke altid vil give mening alene at tale om ligestilling af mænd og kvinder, henset til at mænds og kvinders andel i reproduktionen er forskellig. Biologien har betydning for reproduktionskæden, og dermed for det livsløb som gruppen af kvinder og gruppen af mænd har.

Det er for eksempel bemærkelsesværdigt, at små børns tilknytning til moderen ikke er et område, som er berørt i den af Familiestyrelsen betegnede ligestillingsvurdering, da psykologisk teori fastslår, at små børn har forskellig relation til henholdsvis en mor og en far, og at en forstyrrelse af barnets tilknytningsproces kan få betydning for, hvorvidt en normaludvikling kan imødeses.

Da de anbefalede analyser ikke er gennemført, er der stor risiko for, at lovgivningen har baseret sig på myter, da der florerer mange af sådanne inden for netop kønnede felter. Disse myter forsøges der i den videnskabelige verden gjort op med ved at tilbagevise myterne ud fra fakta, og ligeledes gøres en indsats for at bevidstgøre aktører på feltet om forekomsten af myterne.

Der henvises i den forbindelse til det videnskabelige værk af advokat Barry Goldstein m.fl. <http://www.civresearchinstitute.com/toc/DVAC%20TOC.pdf> og de vedlagte udskrifter om nogle af myterne indenfor netop dette omhandlede kønnede felt, som klagen vedrører. Myterne ses ligeledes på Internettet via dette link: http://leadershipcouncil.org/docs/ABA_custody_myths.pdf

Efter vores opfattelse betyder de manglende analyser, at der skete og fortsat sker en sløring af de ulykkelige konsekvenser, som loven afstedkommer for navnlig børnene og kvinderne.

Konsekvenserne af lovændringerne blev ikke vist åbent, men gemt i en retorik om barnets perspektiv.

Vi fastholder derfor klagen og de fremsatte klagepunkter og beder Ligebehandlingsnævnet foretage en undersøgelse af forholdene. Af hensyn til den pågående revision af loven beder vi endvidere om, at der træffes en så hurtig afgørelse i sagen som muligt.

Med venlig hilsen

Pia Deleuran og Bente Holm Nielsen

Ps. I forhold til netop fremlagte lovforslag til ændring af den nuværende forældreansvarslov er det vores bekymring, at der heller ikke dér er lagt op til en grundig kønsmainstreaming med udgangspunkt i reelle problemstillinger. For at det kan ske overbevisende, må statistiske oplysninger fra både før og efter 2007-loven anvendes. Har Ligebehandlingsnævnet en mulighed for at vejlede om kravene til lovprocessen i forhold til de kønnede dynamikker vil det være formålstjenligt.